

Telegrafatul este de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Sabiu la expediția poștală, prețurile la s. r. poște cu bani gut'a prin scrisori francate, adresate către expediția. Prețului prenumeratiunii pentru Sabiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarhia pe unu anu 8 fl. și pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru prinț. și țieră streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platesc pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a doua ora cu 5 1/2, cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2, cr. v. a.

332

Deputatiunile sasesci.

Nu sunt cunoscute planurile guvernului actualu relativu la reformele administrative decâtu din impartasi-rile ce au transpiratu în publicu prin unele organe oficiose. Sasii nostri in-se au unu spuriu reu, ei prevedu séu pre-sentiescu, ca privilegiile loru se voru sterge, deci că sa previna pericolulu ce amerintia interesele loru esclusive și particularistice se pusera cu totii în miscare, spre a împedecă realiza-rea reformelor administrative în pa-mentulu pretinsu sasescu. Agitatiunea contr'a impartirii fondului regiu se manifesta de asta data în form'a de de-putatiuni, care voru fi insarcinate de adunările scaunali sasesci a protestá contr'a viitoareii impartiri a Sachsen-landului, la locurile mai inalte. Fun-dulu regescu trebuie sa fia unu „noli me tangere“ dupa ideile de dreptu sasesci. Ce rezultatu voru avé aceste deputatiuni se póte sci inca de acum. Press'a oficiosa și în genere press'a maghiara a intimpinatu acestu modu de a protestá contr'a reformei admi-nistrative ca o indignatiune justificata. E ridiculu a protestá contr'a unei impartiri teritoriale înainte de a se sci modulu cum are sa urméze impar-tirea Ei! dara sasii pretindu inviola-bilitatea teritoriului reg., ei nu admitu nice o impartire caci acést'a vatema privilegiile loru și de privilegii îi dóre mai tare inim'a.

Infatisiarea deputatiunii sasesci, dela Brasiovu, care deschise sirulu deputatiuniloru, respective gravame-nulu ei substernutu ministeriului, da privilegiu lui „P. Ll.“ a reveni asupr'a cestiunii sasesci. Elu dice.

Sasii din Transilvani'a suntu unu poporu patimitoriu si din acést'a cauza si fórté fricosi. Ei se temu de ori ce umbra si de aceea ei totu déun'a suntu capabili a se feri din bunu tempu de pericolulu iminentu. Acést'a se numesce la densii circumspec-tiune, dara tiér'a se dedá cu larm'a continua si o considera de o manifes-tatiune specifica a vietii sasesci, nu inse de o expresiune a unei doreri ce o simtiescu în realitate.

Cu acést'a inse nu voim sa di-cemu, ca „representantii cetátiei libere si a districtului Brasiovului“, dela cari au emanatu representatiunea (prima,) nu aru avé în casulu specialu vre unu motivu, de a se spaimentá asupr'a ur-mariloru ce le aducu reformele admi-nistrative, relativu la privilegiile loru de pâna acum; noi sperámu, ca regu-larea fondului r. se va esecutá seri-osu. Cu tóte aceste e o tactica curi-ósa a tramite deputatiuni la Majes-tate înainte de a avé cunoscintia ofi-ciale despre cuprinsulu planului de reforma.

Sa punemu, ca planulu asupr'a câru se plángu sasii transilvaneni, este adevératu. Indata ni se presenta faptul esperiatu în anii trecuti, ca tipetele de dorere ale sasiloru nu pro-vinu din interesele adevérate ale nem-tilor din Transilvani'a, ci numai din egoismulu unei caste birocratice. Re-presentatiunea ne arata chiaru, ca spaim'a de esistenti'a „universitátiei“ face pre domni sa remonstreze. „Prin distribuirea fondului r. se sistéza lega-tur'a lui si universitatea natiunale se nimicesce în esistenti'a ei garantata,“ — asiá se dice în gravamenulu bra-sioveniloru sasi et hinc illac lacrymae. Universitatea si iérasu universitatea!

Dara cu ce dreptu se dechiara esi-tinti'a acestei institutiuni de unu in-teresu si inca interesu vitalu alu ger-maniloru din Transilvani'a? Ce semni-fica într'adeveru acést'a universitate? Séu ca i se vindica o înseminatate *politica*, si atunci si-a perditu de multu esistenti'a, pentru ca între mar-ginele unitátii statului ungurescu si în cadrulu sistemului parlamentarlu unei atare institutiuni cu privelegie po-litice nu-i este permisu sa existe si fatia de raportele faptice ale sasi-lor din Transtlvani'a cátra totalita-rea poporatiunii din Ungari'a nu póte sa existe fiindu *practice* cu totul fára való-re. Interesele economice, politice si cul-turali ale sasiloru nu se potu conservá în acestu institutu, fiindu ca conser-varea acestor interese nu e delocu incredintiata universitátii, aceste inte-rese se representa în diet'a unguresca. Séu déca nu se vindica universitátii o chiamare curatu *administrativa* si atunci nu se póte pricepe, pentru ce sa se sustiena unu tribunalu supremu administrativu pre contulu autonomiei singuratecelor comune si scaune. Ce întielesu ce scopu are unu astufeliu de foru? Déca (acestu foru) desvólta o activitate plina de viétia, atunci elu confisca drepturile autonome ale cor-poratiuniloru municipali singuratece în favorulu unei caste birocratice privi-legiate si acést'a ar' fi o anomalie strig-átoria; déca se restringe inse la o misiune abstracta ce nu se póte prín-de si nu intra în cursulu admi-nistratiunii, atunci nare nice unu fo-losu fiindu ca nu corespunde unui scopu practic si sasii comitu cu scire o falsificare, cându striga în lu-mea larga pre tóte córdele ca esi-tinti'a germaniloru în Transilvani'a este strinsu legata cu esistenti'a universi-tátiei. O institutiune fára esentia, fára activitate positiva nu póte figurá cá unu scutu alu intereselor vitali a poporului.

Cade Universitatea — si sperámu, ca acést'a formatiune necualificabila va cadé — atunci voru avé motivu de a versá o lacrima dupa dens'a unele cercuri birocratice, dara nu po-poratiunea germana a Transilvaniei. Abstragendu motivele generale ale re-sonului de statu ce suntu decisive la delaturarea universitátiei, chiaru si trebuintele sasiloru reclama sistarea acestei corporatiuni. Déca autonomi'a sasiloru în afacerile administrative nu are sa fia numai o fictiune, atunci scaunele si cetátile trebuie sa se eman-cipeze de tutoratulu universitátiei si sa umble pre piciórele loru. Nu strem-torarea, ci estinderea drepturilor au-tonome au sa astepte municipiele dela sistarea universitátiei. Firesce, autorii representatiunii afirma în gravame-nulu loru ca „autonomi'a echivóca, în a cărei nume se inauguréza reform'a, nu se póte esecutá absolutu nici în relatiu-nile reciproce ale statelorlu culte europene cátra olalt'a“. Aici se vede ghiar'a fa-tala a birocratiei. Domnii (sasi) vo-iescu autonomi'a, pâna cându se póte aduce la valóre în favorulu unei caste privilegiate, o urescu inse, indata ce autonomi'a detrage acestor privi-legie. Inaintea loru autonomi'a este unu tesauru nepretiuitu, pâna cându ea servesce de titlu de dreptu pentru esistenti'a universitátiei, dara auton-omi'a li e o chimera, indata ce vine vorb'a de estinderea ei asupr'a singu-ratecelor municipie. Pre cine vréu sa insiele domnii si credu într'adeveru,

ca voru fi priviti de ómeni seriosi dupa acést'a espectoratiune?

Sasii mai au si alte doreri. Nóu'a impartire teritoriale a fondului regiu, dupa cum se dice ca e planuita, li insufla o ingrigire mare nu numai pentru universitate, ci si de sine si pentru sine. În punctulu acést'a lim-bagiulu loru e mai putienu chiaru dara se póte întielege — *ei suntu in-grigiatu de esistenti'a natiunale a sasiloru*. Marturisimu, ca autorii representati-unei au dreptu cându indigita cu óre-care ironia la multele experimentári de pâna acum ce n'au succesu, dara de aci nu se póte deduce altu ce-va, de-cátu ca o actiune seriósa în directiu-nea acést'a nu trebuie sa se mai amane, si ea va urmá fára indoéla, chiaru si déca va intempiná displacerea grava-ministiloru sasesci. Regularea nu se va realisá de locu spre daun'a intere-selor sasesci, pentruca — dupa cum o spunu insisi domnii în representa-tiunea loru — „*isolarea espune pe-ricululu de a peri*.“ Acést'a este unu adevéru de aur si de unu pretiu du-ple în gur'a sasiloru. Asiá dieu, iso-larea aduce pericolulu perirei, si sasii voru trebui nesmintitu sa piéra mate-rialicesce si spiritualminte, déca se voru mai adapostí dupa murii chinezi ai regulamentulu loru municipalu, dupa ruin'a unei institutiuni derimate, nevenindu în atingere cu elementele ce-i impresóra. Si déca ei suntu in-tr'adeveru atátu de vitali si la unu gradu de cultura atátu de inaltu, du-pa cum ne asiguréza, — ceea ce si noi admitemu, — atunci ei nu tre-buie sa fia ingrigiatu de conservarea caracterulu loru natiunale nice atanci cându se face schimbare în impartirea teritoriale. Ei voru cucerí, dara nu voru fi cuceriti. Domnii dicu în ast'a privintia: Se pare ca s'a trecut cu vederea, ca tóte corpurile amestecate la olalta voru inriuri unulu asupr'a altui'a si astadi nu póte dá nice unu chemicu politicu cu socotéla, ce *for-matiune nóua va esi din acést'a ames-tecatura* si din reactiunile ce voru urmá, si ca multiemi-va ea pre che-mistii experimentatori. Noi, continua „P. Ll.“ ne arogámu atát'a cunoscintia din „chemi'a politica“, cátu avemu de lipsa pentru casa si ni se pare, ca in-tr'unu atare conglomeratu va formá acelu elementu (poporu) semburele de cristalisatiune, care prin calibrulu seu materialu prin talentele spirituali si prin fondulu materialu este aptu spre o activitate preponderanta. Dispunu sasii de calitátile aceste, atunci sa nu se téma de esistenti'a loru natiunale, déca le lipsescu, — atunci nice o uni-versitate, nice unu privilegiu si nice o separatiune arteficiosa nu e în stare a-i scapá de distrugere si decadintia.

Revista politica.

Foile oficiale publica unu siru lungu de denumiri în armata, ince-pendu de susu dela vice-maresiali pâna la locotenenti.

În cercurile publicistice au inceputu a se interesá multi de reformele ad-ministrative. Cumca între reformele aceste se cuprinde si arondarea cea nóua politica a Transilvaniei nu se indoiesce nimenea. Este cestiunea nu-mai de tempu, cându, si apoi cum, au ase deslegá problemele reorganizátorie preste totu. Reformele se vorbesce ca au sa tréca chiaru si în sfer'a jude-catorésca. O institutiune, carea pâna

acum se afla în praca numai în Bel-giu, Oland'a si Itali'a, se vorbesce ca aru fi bine sa se introduca si la noi, acést'a aru fi esamenele pentru *avan-sementulu judecatoriloru* dela o instantia inferióra la alta superióra. Lucrulu acést'a toc'm'a acum se discuta în foile din Budapest'a si „P. Ll.“ recomanda innoirea acést'a cá unu stimulu pen-tru judecatori spre a remané în tóta carier'a loru ómeni ai progresulu în sciint'a juridica, si cá unu scutu con-tr'a negligintiei de sine si dedárei la siablonagiri birocratice. i

Proiectele de lege, care se voru aduce de cátra ministeriu în diéta, indata dupa deschiderea sesiunii, suntu dupa „Hon.“: în privintia re-gulárei comitetelor municipali; co-mitetele permanente remanu în form'a lor de acum, dara congregatiunile generali se proiectéza sa fia numai de *doúe* ori pre anu; nu de patru ori, cá pâna acum. Pentru accelerarea administratiunii se proiectéza insti-tuirea unui comitetu nou de 24 mem-bri, între cari se întielege si comitele. Alu doilea proiectu aru fi privitoriu la regularea afaceriloru disciplinarie. Alu treilea modificatiunea legei ru-rali. În fine alu patrulea regularea afaceriloru sanitarie.

Insurrectiunea erzegovinena-bos-niaca, carea pare ca adormise se re-desteptá. În dilele dela 21 Octobre incóce s'au intemplatu la diverse pun-cte lupte considerabili între turci si insurgenti. Turcii au avutu nenoro-cirea a mai înregistrá vre-o dóue lo-viri cu perderi de sute de morti si raniti. Apunerea insurrectiunii este imposibile, pentru ca turcii nu o lasa sa adórma. Turcii promitu amnestia (iertare) si déca insurgentii se predau si vinu la vetrele loru, acei'a îi prindu pre cesti din urma si pre câtii nu-i macelarescu cu crudime i spándiura. Turcii mergu mai departe cu inso-lentia. Ei ataca fruntariile veciniloru omóra si ardu ce le vine înainte. S'au atinsu pâna acum de fruntariile Ser-biei, de ale Austro-Ungariei si au ucisu si pre unu suditu italianu. Pen-tru invasiunile incercate în Serbi'a au ingrigitu cartaciile serbesci sa le a-ducá aminte turciloru de respectarea drepturiloru internatiunale; dara de alta parte si agentulu Serbiei din Con-stantinopole, dlu Magasinovici, au re-monstratu cu tóta ponderositatea la inalt'a Pórta pentru calcarile terito-riului serbescu din partea turciloru. Agentulu Serbiei, vediendu ca calca-rile aceste se facuse mai de multe ori, fára cá pórt'a sa ese din periferi'a promissiuiloru, ca va face ceva pentru incetarea acelor necuviintie politice, a aruncatu inaltei Porti grelele si ener-gicele cuvinte, ca *déca in. Pórta voiescê resbelu sa o spuna si sa numai intarité poporulu serbescu cu tirei'a*. Si diplo-matiei, se véde, ca i-a trecut de gluma. Ambasadorulu austro-ungurescu au facutu în dilele aceste Portei cuno-scutu, ca macelariile din Erzego-vin'a si Bosni'a puterile europene nu le mai potu suferí. În Con-stantinopole se asteptá sosirea lui Ig-natieff, ambasad. rusescu, care pro-iectase o nota colectiva. Cum va fi not'a propusa de Ignatieff se póte vedé din fói'a oficiale din Petersburg, carea dice: Puterile trebuie sa spriginésca cu autoritatea loru reforme în Turci'a, sultanulu va trebui sa satisfaca pro-missiuiloru facute în interesulu su-pusiloru sei si a pazei europene.

In 27 s'a deschis parlamentulu germanu.

Scupcin'a din Belgradu este amana pre patru septamâni.

Unu importantu diariu din Pest'a, „Correspondance hongroise,“ voindu sa intempine desele acuzari aduse de „Românulu“ Austro-Ungariei, ca tinde la cuceriri si la inghitirea Romaniei, a publicatu dilele trecute unu articulu interesantu, in care citatulu organu respinge acuzarea de cotropire si stabileste din contra, o comunitate de interese intre Ungari'a si Romani'a, demonstrându interesulu realu ce are imperiulu austro-ungaru de a vedea in Romani'a unu statu forte si liberu, pentru mentinerea ecuilibrului in orientulu Europei si inlaturarea ori cârui pericolu.

Vomu reproduce si noi dupa „Românulu“ pasagiulu mai importantu din acelu articulu subscrisu de câtra chiaru siefulu redactoru alu „corespondentiei ungare,“ contele Bethlenu.

Iaca cum respunde acelu organu la temerile si acuzarile de cotropire aruncate de „Românulu“ Austro-Ungariei:

„Ungari'a se afla in aceiasi pozitie câ si Romani'a; ea nu voiesce sa devia nici germana, nici slava; ea voiesce sa ramâie unu statu maghiaru. Unu interesu comunu apropia pre unguri de români; amendou tierile suntu in posesiunea unei independenție aprôpe absolute, si dupa cum români sciu forte bine ca pericolulu pentru ei nu va veni nici odata din partea Turciei, asemenea unguri sciu ca Austri'a germana nu va amenintia nici odata autonomi'a Ungariei. Si pentru români, si pentru unguri pericolulu nu pôte veni de câtu din partea numerôsoloru populatiuni slave cari ii incongiôra la nordu, la Sudu si la apusu. Avemu dara acelasî scopu: „mantinerea independenției nôstre“ si trebuie sa luptamu contr'a aceluiași pericolu, provenindu dela aceiasi adversari cari ne incogiura. Pre câtu tempu Austro-Ungari'a va fi o monarchia dualista, ea nu se va putea gândi nici la marea négra, nici la vr'o altu-feliu de anesare, — caci stramutându echi-

libru între diferitele natiunalități din monarchia, s'aru face imposibila mentinerea sistemii dualistice — caci Austro-Ungari'a e dualismulu, perdiendu 'lu aru împinge austro-germanii in bratiile Germaniei si Maghiarii in ale revolutiunei.

„Austro-Ungari'a are dara unu interesu eminentu de a vedea formându-se la Sudu-Ostu unu statu puternicu, care sa aiba cu ea unu interesu comunu, si care sa fia aliatulu seu naturalu, cându va fi cestiune de a aperi independenția nôstra in contr'a adversariloru comuni, cari totu-dénu'ca cauta a ne absorbi. Aru trebui cá Ungurii sa fia forte putienu patrunditori pentru a nu dorí formarea unui statulu românulu puternicu; ei sciu forte bine ca Romani'a nu-si va putea mantiené independenția decâtu aliându-se cu Ungari'a; asemenea rasa maghiara are nevoia de spriginulu româniloru pentru a se aperi in contr'a invasiunei slaviloru, câci prin Budapest'a aru fi drumulu la Bucuresti. Cestiunea e dara forte lamurita, si decâ cu tôte acestea „Romanulu“ nu voiesce sa o intieléga, caus'a e ca are in vedere alte interese decâtu acelea ale tierii se se pare ca se ingrijesce multu mai multu de interesele revolutiunei internatiunale, decâtu de viitoriulu si de independenția Romaniei.“

Societatea academica romana.

(Urmare.)

D. Premiu din fondulu A. Fetu si din economiile Societății.

I. Unu premiu de 5000 lei pentru confectionarea celei mai buna carta geologica a doué judetie ale Romaniei, din care unulu de dincôce si altulu dincolo de Milcovu.

II. Unu premiu de 3000 lei pentru studiulu geologicu, chimicu si economicu a principaliloru localități, unde se afla petroleu si carbuni fosili, in judetiele Prahov'a si Dâmbovit'a.

III. Unu premiu de 2000 lei pentru studiarea si analisarea apeloru din 15 fantâni ale tierii.

Terminulu concursului pentru fiecare din aceste lucrâri e deflptu la 15 Augustu 1878, pâna cându concurentii

au sa-si tramita elaboretele loru câtra presedintele societății, cu aceleași formalități ce s'au prescisu si pentru alte obiecte puse la concursu; manuscriptele venite mai tardiu de 15 Augustu 1878, séu fâra formalitățile cerute, nu se voru acceptâ.

Programele pentru aceste lucrâri suntu:

I. Pentru studiulu geologicu alu unui judetiu concurentele e datoriu:

1. Sa faca descrițiunea orografica a judetiului.

2. Sa arete ce terenuri si ce strate se gasescu in acelu judetiu, indicandu natur'a locuriloru fia-cârui stratu si fosilele pre cari se baséza pentru determinarea loru.

3. Sa se faca o sectiune longitudinala si alt'a transversala a judetiului, precum si sectiuni de diferite accidentii ale crustei globului ce se potu aflâ in acelu judetiu.

4. Sa faca charta geologica a judetiului.

5. Sa aduca o colectiune de rocele caracteristice.

II. Pentru studiulu geologicu, chimicu si economicu alu principaleloru localități, unde se afla petroleu si carbuni fosili, din judetiele Prahov'a si Dâmbovit'a, se cere dela concurenti:

1. In genere, studiulu petroleului indigenu, pacur'a, cér'a de pamentu, oleulu terosu fosile, in ceea ce priveste constitutiunea, compositiunea, si proprietățile lui chimico-technologice, exploratiunea si aplicatiunea industrialia impreuna cu derivatele lui.

2. In specia: a) Determinarea proprietățiloru fizice ale petroleului indigenu, comparatiune cu petroleulu americanu si europénu din alte state.

b) Ce constitutiune si ce proprietăți au productele de destinatiune alu petroleului la temperatur'a 120 Celsius pâna la 350 c.; gruparea acestoru producte si determinarea cantitativa dupa volume si procente, — aplicatiunea loru.

c) Determinarea producteloru licide cele mai volatili, adeca a etereiloru petrolin — proprietățile si aplicatiunea loru.

d) Petroleulu indigenu contine parafina? Determinarea cantitativa.

e) Petroleulu indigenu contine naftalin'a? Determinarea cantitativa.

f) Petroleulu séu smól'a contine producte din grup'a alcaliloru monoatomici din seri'a a 7-a adeca thenolulu, benzin'a, acidu carbonicu, ferylamin'a? Determinarea loru cantitativa si constitutiva.

g) Contine smól'a de petroleu, inainte séu dupa estragerea parafinei, gaze hidrocarbure? cari se potu intrebunții cá luminatoriu aeriferu? In casulu afirmativu sa se esecute determinarea cantitativa si calitativa a acestoru producte gazôse. Descrierea in modulu celu mai practiculu a aparatelor de estragere a gazelor combustibili, luminatôre, pentru aplicatiunea cá gasu de luminatu aeriferu in industria (usin'a de gazu aeriferu de petroleu.)

h) Contine petroleulu indigenu séu smól'a de petroleu corpuri de natur'a desinfectante? In stare nativa séu dupa ôre-care preparare?

i) In ce modu si cu care medilôce se potu stinge mai completu si mai curendu gazulu fluidu de petroleu inflacaratu (spre esemplu incendiulu produsu prin acestu corpu, anume: photoger'a pinolin'a, etc)

III. Pentru studiulu apeloru minerali din 15 fontâni se ceru:

A. Operatiuni de procedere de esecutatu la isvoru (la fati'a locului):

1. Prinderea gazelor libere cari se degagiâ din fontâna (in flacône séu tuburi inchise prin chalumeaux) in numeru de 2—4.

2. Receptiunea apei pentru determinarea acidului carbonicu liberu si semiliberu si ale loru combinatiuni dupa metodu lui Recenius.

3. Receptiunea apelor minerali pentru determinarea corpuriloru ficse, organice si anorganice.

4. Determinarea cantitativa a acidului sulfhidricu, liberu si disolutu; in casulu cându s'a constatatu calitativ'a, presentia lui.

5. Determinarea sulfo metaleloru la fati'a locului prin gazometria.

6. Determinarea sulfideloru.

7. Determinarea corpuriloru organice volatili (dupa Frenis).

8. Determinarea séu prinderea apei dupa Bunsen in flacône cá amo-

FOISIORA.

Studii essegetice.

Sectionea II-a.

C A P U II—IV.

Cele dintâiu minuni a lui Iisusu in Galile'a, Samari'a si Iudei'a.

Capu II Vs. 13. Capu III v. 21.

(Urmare.)

Capu II. v. 13. — Capu III v. 21.

Iisusu in Ierusalimu la prim'a pasca.

I. Curatirea bisericii. II. Credinția in Ierusalimu. III. Convorbirea cu Nicodemu.

I. Cap. 2. 13—22. Iisusu sosindu in Ierusalimu, curatiese biserica comp. locurile paralele Mat. 21, 12 seq. Marcu 11, 15 seqq. Luc'a 19, 45 seq.)

Vs. 13. *erau aprôpe* — atunci pre cându Iis. erâ ocupatu in Capernaum si in giuru — *pascile judeiloru.*

Despre institutiunea pasciloru evreesci vedi II Moise 12, 14—27. V Moise 16, 1 seqq. — *si s'au suitu Iisusu in Ierusalimu.* Ierusalimulu erâ situatu pre o radicatura considerabile, de aci: ori cine mergea la Ierusalimu trebuia sa se suie. Ierusalimu = cetatea pasci. Aici se serbau serbatorile cele mari, la cari venea poporulu din tóta Jude'a. Aci erâ biserica intemeiata de imperatulu celu mai puternicu evreescu, Solomonu, carea fiindu a dou'a ôra ruinata, pre tempulu lui Christosu se reedificâ. — Iudeii nu avéu in tiéra alta biserica, afara de cea din Ierusalimu; sinagocele cari erau prin cetate erau numai scôle, unde se invetiâ

cu deosebire s. scriptura si teologi'a.)*

Vs. 14. Dupa prescisele din IV Moise 9, 10. cap. 12—15, V Moise 16, 2. II Paralip. 30, 17. (vedi si Ioanu 11, 55.), avendu judeii a se curatî inainte de inceperea serbatoriloru, mergéu cu mai multe séu mai putiene dile (de cumunu cu 3 inainte de pasci, ducendu spre acestu scopu (alu curatirii) jertfe; boi, oi, tiapi, porumbi s. a. — Iudeii — preotii si archiereii — spre inlesnirea si indemnarea aducerei de jertfe grase, prefacura insasi biserica in tergu, unde se vindéu, cele menite spre a fi jertfe facendu-si astu-feliu unu castigu duplu.**)

Spre a inlesni credinciosiloru con-

*) Ierusalimulu, — dupa etimol — cetatea pasci, repausulu. Cea mai vechia cetate din lume, o aflâmu la 1 Moise 14, 18 sub numele de „Salem“, iéra la judecat. 19, 10. sub numele „Ierus“, din cari (Ierusalem) s'a formatu: Ierusalem. Afara de aceste numiri, mai ocura sub numele: cetatea lui Davidu, — pentrucu acestu imperatu a cuceritu-o si si-a facutu-o resiedintia (II imper. 5, 6. 9.) Cele 4 deluri (munti) pre cari erâ redicata cetatea, se numeau in genere si „Sion.“ Totusi spre deosebire si avéu si numirile speciale: 1) Sion, in intielesu strensu; cetatea de susu cu castelulu lui Davidu. 2) Acr'a, partea de jos a cetății, cu palatulu lui Solomonu. 3) Merea, cu templulu (biserica) lui Solomonu; si 4) Bezeta, cu cetatea noua, edificata mai tardiu, aci a fostu palatulu lui Irodu I.

**) Acestu tergu din Testam. vechiu, s'a stracuratu dorere si in Testam. nouu chiaru si la bisericile nôstre, schimbându-si numai form'a. Acolo se vindeau porumbi, pentru pecatu, — la noi, dorere! chiaru in giurulu Sabiului se vendu lumini, si in unele locuri si prescuri — pentru... sufletele mortiloru. — Decâ acestu negociu a fostu scandalisatoriu in Test. vechiu, — in Test. nouu sa

tribuirea in bani benevola, si impusa***) erau schimbatori de bani, cari — de sine se iatielege — schimbau... cu castigu — atâtu negutiatorii de vite si paseri, câtu si schimbatorii de bani — de sine se intielege — plateau ôre-care arenda — bisericii, séu preotiloru, — nu se scie.

Vs. 15. *Si facendu sbiciu i-a scosu pre toti etc.* Procedur'a lui Iis. la curatirea bisericii se aréta de o parte mai aspra, de alta parte mai blanda cá la sinoptici. Mai aspra încâtu intrebunții sbiciulu fatia cu negutiatorii, si restornandu mesele: versâ banii schimbatoriloru; iéra mai blanda, încâtu pre vendiatorii de porumbi ii alunga numai cu verb'a (Vs. 16.) Elu pedepsesce pre fia-carele dupa marimea culpei. Vinderea in biserica, sub pretestu religiosu a oiloru si boiloru cá unu mijlocu de castigu mare si duplu, o pedepsesce cu sbiciulu; schimbarea de bani, asemenea unu castigu sub scutul bisericii, — cu imprasciarea baniloru; iéra pre negutiatorii

nu fia? Ôre biserica din Test. nou, prefacuta in casa de negutiatori, se nu fia cas'a tatalui meu? Ôre decâ Iis. s'a scandalisatu, vedindu ca biserica din Test. vechiu (!) e prefacuta in casa de negociu — inainte de inceperea rogaciuniloru, — cei chiamati si alesi nu se voru scandalisâ ôre, vedindu acestu comerciu in biserica din Test.nou (!) chiaru pre tempulu santei rogaciuni? Si ôre pune-voru vre-odata capetu acestei negutiatorii?!

***) In tesauriatulu bisericii dedea fia-carele de buna voia câtu lu iertau impregiurârile, pre lângă care, fia-care e vreu avé sa dea bisericii pre anu câte 2 drahme (cam 2 fl. v. a.)

de porumbi (prescisi in lege pentru cei seraci) atâtu pentru abatere mai mica, câtu si din consideratiune câtra acele paseri blande si nevinovate, — ii scôte simplu din biserica, dicendu, nu numai câtra unii, ci câtra toti:

Vs. 16. *Nu faceti cas'a Tatalui meu casa de negociu.* Istorisirea acestei fapte, dupa firea lucrului se pare a fi mai fidele cá la sinoptici. (Vedi la finea Vs. 22).

Vs. 17. *Si-au adusu aminte*, adeca: atunci, pre cându Iis. facea acestea, si nu mai tardiu, câci altcum Ioanu evang. observâ acést'a cá in Vs. 22. *ca este scrisu* (in Ps. 68, 19.): *ruin'a casei tale me mananca pre mine*, mai bine: zelulu pentru cas'a tea m'a mancatu (*κατέφαγέ με*. Aur.) „Zelulu pentru cas'a ta (biserica).“ In același Psalmu (68) v. 8. 9. aflâmu si caus'a mândărei, consumări interne. Acolo vedemu ca zelosulu este espusu urei celoru de aprôpe ai lui.

Si cumca acestu zelu alu lui Iis. pentru biserica nu prevedé urmâri bune pentru densulu, de-si nu i-au intielesu cuvintele din Vs. 19. — invetiaceii, pre lângă tóta simplicitatea loru, au prevediutu inca atunci.

Vs. 18—22 nu este amintitu de sinoptici. Declarierea lui Iisusu din Vs. 19. le este cunoscuta (Mat. 26, 61. 27, 40. Marcu 14, 58. 15, 29).

Vs. 18. *Respuns'au jidovii* — prin terminulu jidovii (vedi 1, 19.) Evangelistulu ne dà sa intielegemu séu ca insusi o parte din acei negutiatori — pôte schimbatorii de bani, — au fostu sinedristi, séu ceea ce e mai probabilu: sinedristii fiindu de fatia, si vedien-

niacu, chloru calcium séu chloru barium.

9. Presentia combinatiunilor de drotoxi de feru, cari trebuie determinate volumetric la fatia locului prin hypermanganatu de potase.

10. Determinarea temperaturii in doue diferite perioade si de trei ori pre di.

11. Idem temperaturii esteriore.

12. Idem proprietatilor fizice.

13. Determinarea proprietatilor chimice.

14. Analis'a calitativa a corpurilor gazose, a corpurilor organice volatili si nevolatili si corpurilor neorganice ficse.

15. Remasita corpurilor ficse trebuie determinata dupa metodulu lui Bunsen (Roscae).

16. Receptiunea si analis'a siementului fantanei.

B. Operatiuni si procedari de executat in laboratoriu.

1. Determinarea fondului specificu.

2. Determinarea iodului, bromului, chlorului pre cale volumetrica.

3. Determinarea gazelor hydrocarbunice, sulthydrice, a azotului, hydrogenului, acidului carbonicu si oxygenului prin metodulu gazometricu alu lui Bunsen.

4. Determinarea acidului sulfuricu si acidului silicicu pre cale ponderabile.

5. Determinarea combinatiunilor de feru pre cale volumetrica.

6. Determinarea baselor alcalilor de pamentu si a causticelor spectroscopice séu pre cale ponderabile, séu cá a alcalilor ficse prin volumetria.

6. Determinarea metalelor dupa metodulu lui Bunsen.

8. Idem acidelor organice séu anorganice dupa Fresenius.

9. Determinarea si calcululu cantitatilor in totale ale corpurilor ficse.

10. Calculele datelor cantitative ale corpurilor in parte si ale corpurilor necombinate, in cifre originali.

11. Calcululu cantitativu alu datelor obtinute din corpurile combinate.

12. Calcululu gazelor obtinute, atât'a alu celor libere, câtu si alu celor combinate séu semicombinate.

13. Calcululu corpurilor ficse si

alu acidelor cum si alu gazelor in compositiune, dupa cum se afla continute in apa, socotitu din 100¹⁰ séu din 1000¹⁰⁰ parti apa séu de o oca.

14. Studiulu terenului séu geologi'a fontanei.

15. Flor'a impregiurulu fontanei.

16. Istoricultu.

E. Premiu Zap'a.

Neprezentandu-se nici unu concurent la terminulu ficsatu prin publicatiunea din anulu trecut, se publica concursu pentru cea mai buna lucrare asupr'a formatiunii cuvintelor in limb'a romana prin derivatiune si compositiune.

I. Program'a.

Tractatulu va cuprinde:

a.) O parte generala, in care prin exemple luate si din alte limbe in legatura de cumnatia cu a nostra, si mai alesu din limbele clasice, se voru defini si esplica principiile formatiunii cuvintelor atâtu prin sufise séu derivatiune in intielesu strinsu, câtu si prin prefise séu compositiune;

b.) O parte speciale, care va avea de obiectu formatiunea prin sufise a cuvintelor limbei românesce si care se va intinde:

4. Asupr'a formatiunii cuvintelor prin sufise séu derivatiune cum: mor-ariu (din móra), ferru-icare (din feru), strimt-óre (din strimtu), vac-utia (din vaca), parint-escu (din parinte).

Pentru fia-care sufis se va stabili prin numeroase exemple:

a.) La ce genu de cuvinte se afige; b.) deca are o singura forma séu mai multe; c.) care este intielesulu celu mai generalu alu lui; d.) cari suntu insemnarile accidentali ce mai póte lua; e.) in casurile in cari intielesurile unui sufis pare a se atinge cu intielesulu unei'a séu mai multor sufise, care e diferenti'a care le distinge; f.) cari din sufise suntu românesce, cari nu: iera la acele cari, de si românesce, paru prin transformarile fonetice ce au pututu lua in limb'a nostra, a se departa de corespunditorile loru in celelalte limbi românesce, sa se demonstre cu probe indetultore acele transformari; g.) in fine atâtu in respectulu formei câtu si alu intielesului se voru compara sufisele românesce cu cele corespunditoare din limb'a latina si din alte limbi surori.

luamu in consideratiune Vs. 21. — Intrebuintiandu inse terminulu *spargeti* ingreunamu si incurcamu intielesulu*). — Asiá dara: *stricati, ruinati biserica acesta* s. a. Intielesulu acestor cuvinte ni-lu spune insusi Evangelistulu la Vs. 21.)

Cuvintele lui Iis. adresate Iudeiloru aru suna: Semnulu pre carele vi-lu aretu este, ca: voi prin purtarea vostra ve-ti merge asiá de departe, incatu ve-ti strica (pres. in locu de futuru) biserica acesta, ier' eu o voiu redica in trei zile. — Ací vorbesce Iis. evidentu despre biserica zidita, — si totusi vorbesce despre sine. Cându Iudeii ucidu pre Iis. incetza biserica din Ierusalimu a fi biserica lui Ddiu; cu mortea lui Iis. se termina Testam. vechiu; iera cându a inviatu Iis. a redicatu biserica cá locuintia, cá cetate eterna ddieasca: prin invierea lui Iis. de a trei'a di s'a inceputu Testament. nou. Biserica trupului seu este identica cu biserica lui Ddiu.

(Va urmá.)

*) La Mateiu si Marcu ocura verbulu *καταλύω* — *λύω* — totu cu aceeași insemnare de stricu, sfarimu, ruinezu. Acolo inse lu avemu trausus in trei forme la Mat. 26, 61.: „potu risipi...“; Mat. 27, 40... „celu ce spargi...“; asemenea: Marcu 14, 58: „eu voi sparge...“ iera Marcu 15, 29. „celu ce strici.“ Cându s'au tradusu bibli'a au potutu fi satisfactoriu si cu astfelu de variatiune, acum inse cându critic'a joaca asiá mare rolu, trebuie sa ne tienemu strictu de originalu (incatu se póte in cuventu si intielesu.

5. Asupr'a formatiunii cuvintelor cu prefise séu compositiuni, cum: ap-punere, op-punere, com-punere, nefintia, in-famu, etc.

Pentru fia-care prefisu, si totu deun'a la comparatiune cu limb'a latina si alte surori, se va stabili prin numeroase exemple: a) la ce genu de cuvinte se pune; b) ce transformari fonetice suferu; c) care e intielesulu generalu; d) cari suntu insemnarile speciali si derivate ce mai póte lua; e) care e in fine diferenti'a de intielesu a unui prefisu, intru câtu pare a se atinge de intielesulu altui prefisu.

3. Asupr'a formatiunilor cuvintelor prin compositiune a doue cuvinte, esprime fia-care unu conceptu bine definitu, cum: cod-albu, bat-jocur'a, bine-cuventare, lucé-feru, casc-agur'a, perde véra, etc., cautandu a se stabili prin comparatiunea cu latin'a si alte limbi surori, pâna la ce gradu limb'a nostra e susceptibila de asemenea compositiune si care a-nume suntu legile si typii acestor formatiuni.

II. Conditiiuni:

1. Marimea operatului va fi aproximativu între 15—20 côle de tipariu, formatu octavu ordinaru cu litere garmondu.

2. Terminulu concursului, cându manuscriptele au sa vina in cancelaria societatiei academice, este 30 Iuliu 1877.

Cele venite mai târdiu nu se voru lua in consideratiune.

3. Manuscriptele se ceru sa fia scrise curatu, legibile si de mâna straina bine legate in fascicule si pagine.

4. In fruntea manuscriptului va fi scrisa devisa séu motto in ori-ce limba si totu de mâna straina.

5. Pre lângá manuscriptu se va alaturá si o scrisóre inchisa in plicu sigilatú fâra initialile autorului, adresata cátra societatea academica. Pliculu va purta pre densulu devis'a manuscriptului, scrisa ierasi cu mâna straina, iera in intru numele autoriului.

6. Manuscriptele se voru censurá prin sectiunea filologica, care va propune societatiei academice, in sedintia plenaria, premiarea celui'a dintre operatele venite, care va meritá premiulu destinatú pentru acesta lucrare.

7. Manuscriptele nepremiate se voru pastra in archivulu societatiei pâna ce se voru reclamá de autorii loru, alu carorú nume remanu necunoscutu, fiindu ca plicurile ce le voru cuprinde nu se voru deschide.

8. Premiulu defiptu pentru acesta lucrare din procentele fondului Evangeliiu Zapp'a este de lei noi 2500.

F. Premiu Cuza

Sectiunea istorica a societatiei academice a propusu, si societatea a aprobatu deschiderea unui concursu asupr'a thesei acesteia: Istoria petrecerei românilor in Dacia lui Traianu, dela Aurelianu pâna la anulu 1300.

Conditiiunile concursului voru fi:

1. Marimea lucrarei va fi de 10—15 côle de tipariu, formatu octavu ordinaru, cu litere garmondu.

2. Terminulu presentarei manuscriptelor la concursu, 15 Augustu 1879.

3. Regulile pentru presentarea manuscriptelor la concursu voru fi cele obicnuite.

4. Premiulu ce se va acordá opului celui mai bunu va fi de 3000 lei noi.

Unu zelosu amicu alu beleloru-arte tramite „Pressei“ spre publicare urmatoriulu interesantu studiu, asupr'a carui'a atragemu atentiunea lectoriloru si a tuturor celoru ce se interesaza de desteptarea simtiului natiunali prin suvenirile istorice si cultulu frumosului si beleloru arte:

Unu museu daco-romanu, Romani'a in orientu.

Nu vinu a vorbi astadi despre saracia in opere de arta ale museului

nostru de pictura si de sculptura, deca cu tote acestea este permisu a decora cu acesta denumire cate-va tablouri de o perfecta mediocritate si o lipsa completa de statue si de ori-ce productiune a artei sculpturale.

Vinu a dice cate-va cuvinte despre o idea ce s'a emisu alta data in colonele „Pressei“ si care pare ca a atrasu serioasa atentiune a intelligen-tului nostru ministru alu instructiunii publice.

— Este vorb'a de formarea unui museu daco-romanu. — Un'a din preocupatiunile fundamentale ale guvernului actualu si ale organului nostru de publicitate este de a redestepta, prin tote bunele medilóce, consciinta natiunale si a dá poporului romanu sentimentulu demnitatiei si gloriei sele trecute pentru a-i inspira stim'a de sine in presentu si increderea in viitoru.

Fâra asemenea sentimente o natiune nu este chiamata a avea o inalta destinata in lume.

Cátu de mare a fostu si este rolulu artelor plastice in educatiunea unui poporu, acesta o cunoaste si o intielege ori-cine care are o idea câtu de elementara de istoria omenirii si omenii guvernului actualu, petrinsi de acesta veritate, nu potu neingrigi unu asemenea puternicu medilocu de educatiune natiunala.

Credemu ca elu va incepe prin formarea unui museu daco-romanu.

Si sa nu se sperie cei exclusivamente dominati de preocupatiunea financiara, caci sumele ce se voru cheltui pentru acestu scopu voru fi din cele mai modeste.

Cine a visitatu museulu din Berlinu a pututu vedea unu siru nesfarsitu de sale pline de reproductiuni in gipsu de principalele opere de sculptura ce exista in lume. Aceste operé costa in generalu forte putienu si deca unu statu cá Germani'a a umplutu atatea sali ale museului seu, nu cu statue de marmura, dara cu reproductiuni in gyps si noi putemu, pentru museulu nostru daco-romanu, avea recursu la asemenea reproductiuni cari pre de alta parte au avantagiulu unei fidelitati perfecte.

Vomu putea dara avea, cu o mica suma, in museulu din Bucuresti, reproductiuni de statuele, busturile, bazele-relievuri ce se afla in Roma si cari se raporta la originea istoriei nostre natiunale.

Nu va fi, intrebamu pre toti, de celu mai mare interesu pentru noi de a avea in museulu nostru o galerie in care sa ne fia permisu tutuloru a merge si admirá in fia-care di principalele statue si busturi ale fundatoriului statului romanu si mai cu seama acea faimosa statua ce se afla in verfulu colonei traiane din Rom'a; admirabilele baze-relievuri reproducendu bataile seles in Dacia ce se afla pre arculu lui Constantinu si a caror'a frumsetie a facutu pre multi sa le apropie de marmurile partenonice; principalele episoade ale expeditiunii lui Traianu in Romani'a ce se admica pre colona lui Traianu; captivii daci ce se afla in museulu vaticanu si museulu lateranu, gladiatorulu muribundu, un'a din capo-d'operile statuariei antice, despre care „Lord Byron“ dicea ca in momentulu de a espirá, se vede pre fisioniua lui ca elu se gândeá la coliba sea dela Dunare unde 'lu astepta nevasta si copii sei, etc., etc.??

Importanti'a si valoarea unui asemenea museu din punctulu de vedere istoricu si natiunali nu va scapa nimenui. Dara in acela-si tempu voru intielege inca toti câtu de utilu póte fi unu asemenea museu, pentru elevii scoliloru nostre de bele-arte. Cum si unde acesti elevi se voru radica la ide'a estetica si cum voru putea sa infiltre in sufletulu loru conceptiunea frumosului neavendu inainte-le acele opere de arta si acele modele abso-

lutu indispensabile pentru educatiunea artistica?.. Acesta este un punctu care trebuie sa atraga deosebita atentiune a dlui ministru al instructiunii publice care inscrie in fia-care anu in bugetulu seu sume destulu de insemnate pentru scolele noastre de bele-arte.

Ôre este cunoscutu ca epoc'a lui Trajanu, cându s'au executatu operile ce voru compune museulu nostru dacomanu, este epoc'a cându sculptur'a romana a ajunsu la apogeulu seu. Elevii scoleloru nôstre voru avé dara aci nobile modele de studiatu si nobile sorginti de inspiratiune pentru viitórele loru compositiuni. Voru gasi pôte aci unu germu natiunalu de inspiratiune care pôte dá operiloru artistiloru români unu caracteru originalu si care aru conduce pôte la formarea unei scole a nôstre proprii, unei scole de sculptura romana.

Ideile ce exprimaremu pâna aci sunt asiá de simple si atâtu de elementare in câtu ori cine nu numai ca le-a intielesu, dara inca le-a si avutu si pôte le-a si exprimat. Cetitoriulu inse curiosu si impacientu s'a intrebatu pôte ce insemnéza a dóu'a parte a titlului acestui articulu „Romani'a in Orientu“ pre sub cuvintele: „Unu museu dacoromânu.“

Eata ce insemnéza :

Nu mai este indoieála, statulu românú este chiamatu a jucá rolulu preponderantu in mediloculu séu mai bine pre limit'a statelorú orientului.

Capital'a sea va fi centrulu celu mai importantu alu miscárei politice si economice din acele párti.

Ei bine, acestu rolú politicu si economicu ne impune tuturoru dator'ia de a nu perde din vedere veritatea istorica care ne aréta ca atunci o capitala politica si economica se inobiléza, se inaltia si castiga intr'a-deveru in glorie si prestigiu cându Belele-Arte o impodobescu, astu-feliu încátu sa atraga asupr'a ei atentiunea si admiratiunea populatiuniloru straine si sa chiane in sinulu seu caletorii natiuniloru vecine si departate nu numai pentru a o admirá, dara inca pentru a respandí, in favorulu comerçului si industriei locuitoriloru sei, fructulu economieloru loru.

Ceea ce erá o cestiune artistica pentru capitala devine o cestiune economica pentru populatiune. Dara acest'a este unu subiectu pre care sperâmu a avé ocasiunea a-lu desvoltá alta-data. Sa afle numai de ocamdata cetitorii nostri ca economistii italiani au probatu ca nu a fostu capitalu in Itali'a care sa fi produsu mai multu decâtu capitalulu cheltuitu pentru operile de arta!... Supunemu acest'a la meditatiunea utilitariloru si economistiloru nostri pre care sperâmu a convinge ca frumosulu este pôte mai utilu decâtu utilulu.

Vomu terminá de asta-data dicendu ca necesitátele istorice si artistice pre de o parte ale tieriei, si pre de alt'a marele rolú politicu si economicu ce este chiamatu a jucá statulu românú in antic'a si celebr'a vale a Dunarei trebuie sa impuna tuturoru buniloru români dator'ia de a se gandí la medilócele de a impodobí si inobil'a cu opere de arta scump'a nôstra capitala si ajutá pre acei'a ce lucréza pentru acestu scopu. „Pr.“

Branu, 14 Octobru v. 1875.

Domnule redactoru! Pâna cându alti barbati de scoála mai competenti decâtu mine voru esi cu astfelu de pareri asupr'a cártiloru de invetiamentu fia-mi permis de asta data — pentru cá sa nu se prea intardia, de ôre-ce suntemu inca mai numai la inceputulu prelegeriloru scolari, — a face fratiloru invetiatori urmatórea recomandatiune:

Dloru si fratiloru invetiatori!

Unu poporu, — o natiune, fára istoria este mutu.

Noi in scolele poporale nu avemu pâna astadi inca nici unu manualu de istoria intru tóte potrivitu si duca-toriu la adevératulu scopu, cu siguritate; acest'a intru adevéru e o dorere adencu simtit.

a) Multu zelosulu nostru barbatu de scoála, dlu Dr. Nicolau Popu, profesoru la gimnasiulu rom. din Brasiovu, dedú la lumina: „Istori'a Ungariei pentru scolele poporale“. Eu nu me simtiu competente a face o critica meritória acestui manualu de „Istoria“; dara totusi mi rezervu dreptulu — neaflandu-se altii, — a face la tempulu seu*) unele observári de interesu la acestu manualu. Pâna atunci inse eu din parte-mi lu primescu cu bucuria in scoála si propunendu-lu scolariiloru mei, vi-lu recomandú si fratiloru vóstre spre primire si propunere; cá sa nu patiméscu invetiamentulu, in lips'a acestui manualu si ramu alu sciintiei.

b) „Computulu in scól'a poporala manualu pentru invetiatori de Ioanu Popescu editiunea a dóu'a“.

La acestu manualu n'amu nimic de observatu; ci din contra me simtiu indemnatu a-lu recomandá din tóte poterile spre imbratisiere caldúrosa din partea fia-cárui invetiatoriu séu instructoru.

c) „Lim'b'a materna“ in institutele pedagog. si clasele poporale române de Dr. Ilarionu Puscarin, protosingelu archiep. si prof. alu Institutului archid. teolog. si pedagog. in Sabiu“. Acesta Gramatica, fára de cea mai mica dubietate, merita a se recomandá din tóte punctele de vedere, spre a se introduce inca de acum in scolele poporale.

M'amu grabitu a face acest'a nota asupr'a acestoru manuale pentru ca sunt de nou esite la lumina, si pentru ca suntemu inca la inceputulu anului scolastecu 1875/6; spre a se introduce in scolele nôstre inca de acum.

Mi tienu de strensa detorintia, déca me voru iertá impregiurárele si déca nu-mi voru prevení altii, a aruncá oprivire preste tóte manualele de scoála, cunoscute mie pâna acum — (pre cari le amu).

Asiu dorí inse tórté, cá sa audu si vedu si parerile altoru frati invetiatori, spre a ajunge cu atâtu mai grabnicu la scopulu doritu. Bravii nostri barbati de scoála lucra continuu diu'a si nóptea; deci nici noi nu trebuie sa stâmu asteptandu „porumbulu...“ ci toti de tóte pártile sa esímu cu felurite pareri, care dupa cum consente si se pricepe.

Teodoru Popu,
invet.

Romani'a.

Bucuresci, 13 Octobru 1875.

M. S. Domnitoriulu s'a intorsu dela Sinai'a in capitala la 11 ale curente sér'a; de aci Mari'a Sea va plecá preste Milcovu in inspectiunea câmpuriloru de concentrári pre divisii ai armatei nôstre permanente si a unei párti din armat'a teritoriale, ce facu exercitiele si manevrele loru. Present'ia Mariei Sele cá siefu supremu alu armatei in mediloculu ostasiloru adunati sub arme, va fi ocasiunea unei animári si imbarbatári si mai mari la acele exercitii militare, care au datu in fia-care anu fructele si progresele cele mai pipaite, pre cari chiaru strainii le au apretiatu.

Mai nainte de a merge in mediloculu soldatiloru concentrati, avuramu fericit'a ocasiune de a vedé pre Mari'a Sea eri la 12 ale curente in mediloculu miiloru de bucuresceni adunati

*) Cându voiu aruncá o privire preste tóte manualele din scoála.

pre câmpulu Colintinei spre a asistá la cursele de cai ce s'au facutu cu celu mai mare succesu, avendu in favóre-le si tempulu celu mai stralucitu alu unei dile mai multu de véra decâtu de tótna.

Se puté dice fára esagerare ca Bucurescii toti esira pre câmpulu Colintinei se ia parte la acest'a serbatóre, care prelânga unu spectaculu din cele mai placute, a doveditu unu pasu mai multu in incuragiarea imbunatatirei raselorú de cai in Romani'a.

Erá unu tempu cându Romani'a facea unu mare comérciu cu esportulu cailoru crescuti in tíera. Dela unu tempu încóce acestu produsu degenerase fórté multu.

Erá rezervatu cá sub domni'a Mariei Sele Carolu, sa se dea o impulsione si reinvierei acestui articulu importantu si necesaru atâtu pentru usulu particulariloru, câtu si alu armatei. Deosebitu de mesurile luate de d. ministru de resbelu generalu Florescu pentru imbunatatirea rasei cailoru, aducendu cai de Arabi'a si inmultindu caii de rasa pentru armata, s'a mai potutu organizá sub auspiciile Mariei Sele si prin concursulu celoru mai distinsi barbati si tineri, cari compunu Jockey-Club din Bucuresci, unu feliu de emulatiune pentru inmultirea si crescerea cailoru de rasa; iéra la 12 ale curente avuramu placuta ocasiune a vedé unulu din cele mai frumóse spectacule, in care inim'a fia-cárui'a a saltatu de bucuria, vedindu mai multu români castigandu premiele cele mai mari cu caii ce posedau.

Intr'unu viitoriu vomu publicá o dare de séma mai detaliata despre acest'a frumósa serbatóre natiunale, la care au participatu plini de bucuria toti cetatienii capitalei cu Mari'a Sea in frunte. „Pr.“

Varietáti.

(+) **Paulin'a Tulbasiu**, nascuta **Barcsay** cu anim'a franta de dorere incunoscintiedia in numele seu, catu si in numele fratiniiloru si afiniloru despre repausarea sociului seu neuitaveru respective afinu **Ioane Tulbasiu**, secretariu r. ung. financiaru, care in 29 a lunei curente la 3 ôre dupa ameadí in urm'a unui morbu durerosu dupa un'a fericita casatoria de 15 ani in etate de 59 ani 'si-a finitu viet'a s'a laboriósá.

Remasitiele pamentene ale repausatului iubitu se voru astrucá in 31 a lunei curente lá 3 ôre dupa amedi in cemetierulu r. cat. pentru repausu eternu.

Liturgi'a cu parastasu pentru repausatulu se vá tiené luni in 1. Nov. a. c. la 10 ôre ante amedi in beserie'a parochiala gr. cat. din locu. —

Sibiu in 30 Oct. 1875.

*** Astadi de diminétia ne trediramu cu unu óspe nou cu — *neava*.

*** **Focu**. Joi sér'a pre la 8 ôre s'a aprinsu grajdulu cavaleriei de aici. Foculu s'a escatu in podulu grajdului, unde 'si gasi in fenulu celu uscatu nutrementu fórté mare. Foculu a duratu pâna cátra mediulu noptiei cându iéra s'a reinnoitu. Pompeierii cetátiei au lucratu din tóte puterile, indata dupa alarm'a cea dintáu, spre a domoli elementulu desfrenatu, dara numai dupa alarm'a a dóu'a pre la 3 ôre, Vineri diminétia, l'a pututu invinge de totu. Caii, a succesu ai scóte afara din grajdu, au apucatu inse care incatrau. Siese inca nu s'au afluatu. Doi au fugitu pâna in Sielimberu.

*** **A trei'a dentitiune**. — „Gazeta Ospitaleloru“ semnâleza faptulu singularu a unei trei'a dentitiune ce a avutu locu la unu omu in etate de 77 ani.

Persón'a in cestiune, bolnava de mai multi ani, perdú unulu dupa altulu toti dintii, afara de doi: caninulu dreptu superioru si o masea mica inferióra din stâng'a. Câte-va septa-

mâni mai tardiu se manifestara accidente nervóse, o irascibilitate mare si o salivatiune abundanta, apoi intr'o di persón'a ce ingrigiá pe befrânu observá ca falc'a superióra erá garnita cu dinti esiti aprópe de 2 milimetre din gingii; siése dinti noi (patru incisivi, unu caninu si o masea mica) luasera loculu celoru ce cadiusera.

Falc'a inferióra erá inca góla; dara, preamblandu degetulu pe gingia, se simtiá fórté bine resarindu estremitatea unui incisivu in stâng'a. Acesti dinti din a trei'a dentitiune nu suntu nici solidi nici fórté albi, si paru mai putienu durabili decâtu predecesorii loru.

Concursu.

Devenindu vacantu postulu de notariu comunu in comun'a Cudsiru, impreunatu cu salariulu anualu de 300 fl.; v. a. cortelu liberu si lemne de focu, pentru ocuparea provisoria a acelu'a pâna la organizarea viitóre municipale se escrie prin acest'a concursu, si concurentii se provóca, a-si tramine suplicele instruite cu documentele recerute in terminu de 4 septamâni dela prim'a publicare a acestui concursu in fói'a oficiósá „Budapesti közlöny“ la subscrisulu magistratu. —

Magistratulú cetatiannu-scaunulu Orestia in 3 Septembre 1875.

(1—3)

Concursu.

Devenindu vacanta statiunea invetiatorésca la scól'a confessionale gr. or. din Ungr'a protopopiatulu Cohalmului Rupei se escrie prin acest'a concursu cu terminulu pâna la 28 Octobru a. c.

Emolumentele suntu: 80 fl. v. a. cuartiru liberu si lemne focale de ajunsu.

Doritorii de a ocupá acest'a statiune, se binevoiésca a-si asterne petitiunile loru bine instruate la subscrisulu pâna la terminulu susu insemnatu. Ungr'a in 28 Sept. 1875.

In contielegere cu comitetulu parochialu si inspectorele districtualu de scole.

Sofroniu Rosic'a,
parochu gr. or.

(3—3)

Incunoscintiare.

Subscris'a directiune reg. ung. de lotu deschide loteri'a a V. reg. ung. de statu, a cárei venitu curatu in urm'a prégratiósei dechiaratiuni a Majestatei Sele se va intrebuintia spre infintierea de orfanotrofie pentru orfanii lucratoriloru erariali.

Loteri'a are 3334 nimeritori cu o suma de castiguri de

200,000 fl. val. austr.

intre cari

I nimeritoriu de frunte	100,000 fl.
II	20,000 „
2 nimeritori a	5,000 „
10 „	1,000 „
20 „	500 „
100 „	100 „
200 „	50 „
3000 „	10 „

Tragerea se va face irrevocabilu in Budapest'a

la 20 Decembre 1875.

Un'a sórté costa 2 fl. val. a.

Sorti se afla: la subscris'a directiune de lotu, la colectantii de lotu, la oficiele de lotu, perceptorali, de saline si postali si, in cetátile cele mai mari la alte organe insarcinate cu vinderea sortiloru.

Directiunea reg. ung. de lotu, despartimentulu loteriei de statu.

Budapest'a 1 Octobru 1875.

Aloisiu de Motusz,

consiliariu reg. ung. de sectiune si directoru de lotu.

(Pentru reproductiune nu se dá onorariu).

(2—6)